

ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α

A1. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση, τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

α. Η μεγάλη εξειδίκευση των ανθρώπων σε μια δραστηριότητα που συχνά είναι πολύ περιορισμένη, μετατρέπει την εργασία σε ανιαρή απασχόληση.

β. Οι ανάγκες ως σύνολο δεν είναι απεριόριστες και καθεμία ανάγκη ξεχωριστά υπόκειται σε προσωρινό κορεσμό.

γ. Με σταθερή τη ζήτηση, όταν μειώνεται η προσφορά, αυξάνεται η τιμή ισορροπίας, ενώ η ποσότητα ισορροπίας μειώνεται.

δ. Ο αριθμός των επιχειρήσεων, ως παράγοντας επηρεασμού της προσφοράς, αφορά απολειστικά την ατομική καμπύλη προσφοράς.

ε. Η έννοια της αγοράς περιορίζεται σε ένα γεωγραφικό χώρο.

Μονάδες 15

Στις παρακάτω προτάσεις **A2** και **A3** να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της πρότασης και, δίπλα του, το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

A2. Η εισοδηματική ελαστικότητα ενός αγαθού είναι -2, όταν:

α. αύξηση του εισοδήματος των καταναλωτών κατά 10% προκαλεί αύξηση της ζήτησης κατά 20%

β. μείωση του εισοδήματος κατά 5% προκαλεί αύξηση της ζήτησης κατά 10%

γ. μείωση του εισοδήματος κατά 12% προκαλεί αύξηση της ζήτησης κατά 6%

δ. αύξηση του εισοδήματος κατά 10% προκαλεί μείωση της ζήτησης κατά 5%.

Μονάδες 5

A3. Ο νόμος της φθίνουσας απόδοσης αρχίζει να λειτουργεί, όταν:

α. το μέσο προϊόν είναι ίσο με το οριακό προϊόν

β. το συνολικό προϊόν γίνεται μέγιστο

γ. το οριακό προϊόν γίνεται αρνητικό

δ. το οριακό προϊόν αρχίζει να μειώνεται.

Μονάδες 5

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Β

B1. Από τους προσδιοριστικούς παράγοντες της ζήτησης:

α. να περιγράψετε τις προτιμήσεις των καταναλωτών (μονάδες 5)

β. να περιγράψετε τις τιμές των άλλων αγαθών (μονάδες 12) και να κατασκευάσετε τα αντίστοιχα διαγράμματα (μονάδες 8).

Μονάδες 25

ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ**ΘΕΜΑ Γ**

Δίνεται ο παρακάτω πίνακας που αφορά την παραγωγή και το κόστος παραγωγής μιας επιχείρησης στη βραχυχρόνια περίοδο λειτουργίας της (δεν απαιτείται η αντιγραφή του πίνακα στο τετράδιό σας):

Προϊόν (Q)	Μεταβλητό κόστος (VC)	Μέσο μεταβλητό κόστος (AVC)	Οριακό κόστος (MC)
0	0	—	—
20	200	10	10
60	480	8	7
150	750	5	3
180	900	5	5
200	1200	6	15
210	1500	7,15	30

Γ1. Να κατασκευάσετε τον πίνακα προσφοράς της επιχείρησης.

Μονάδες 4

Γ2. Να υπολογίσετε διαδοχικά την ελαστικότητα της προσφοράς καθώς αυξάνεται η τιμή. Να χαρακτηρίσετε την προσφορά με βάση την τιμή της ελαστικότητας (δεν απαιτείται η μετατροπή των κλασμάτων σε δεκαδικούς αριθμούς).

Μονάδες 5

Γ3. Επιπλέον των δεδομένων του παραπάνω πίνακα, η επιχείρηση, κατά την ίδια χρονική περίοδο, δαπανά για ενοίκιο 150 χρηματικές μονάδες και για ασφάλιστρα 50 χρηματικές μονάδες. Όταν η επιχείρηση παράγει 200 μονάδες προϊόντος, να υπολογίσετε:

α. το μέσο συνολικό κόστος (ATC) (μονάδες 6)

β. το μέσο σταθερό κόστος (AFC) (μονάδες 2).

Μονάδες 8

Γ4. Αν η επιχείρηση παράγει 210 μονάδες προϊόντος και θέλει να μειώσει το κόστος της κατά 420 χρηματικές μονάδες, να υπολογίσετε πόσες μονάδες πρέπει να μειώσει το παραγόμενο προϊόν της.

Μονάδες 8

ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΘΕΜΑ Δ

Οι συναρτήσεις ζήτησης και προσφοράς στην αγορά ενός γεωργικού προϊόντος είναι $Q_D=400-10P$ και $Q_S=100+10P$ αντίστοιχα, όπου Q_D η ζητούμενη ποσότητα, Q_S η προσφερόμενη ποσότητα και P η τιμή.

Δ1. Να υπολογίσετε την τιμή και την ποσότητα ισορροπίας της αγοράς του αγαθού.

Μονάδες 4

Δ2. Το κράτος, προκειμένου να προστατέψει το εισόδημα των αγροτών, επιβάλλει κατώτατη τιμή πώλησης του αγαθού $P_K=20$ χρηματικές μονάδες. Να υπολογίσετε:

α. το πλεόνασμα που δημιουργείται στην αγορά από την επιβολή της κατώτατης τιμής (μονάδες 3)

β. τα συνολικά έσοδα των αγροτών, όταν το κράτος αγοράσει το πλεόνασμα στην κατώτατη τιμή P_K (μονάδες 3)

γ. την επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού από την αγορά του πλεονάσματος (μονάδες 3)

Μονάδες 9

Δ3. Να υπολογίσετε το χρηματικό όφελος των αγροτών, μετά την επιβολή της κατώτατης τιμής P_K .

Μονάδες 6

Δ4. Αν το κράτος με την κατάλληλη πολιτική επηρεάσει τους αγρότες που παράγουν το προϊόν και η συνάρτηση προσφοράς γίνει $Q'_S=60+10P$, να υπολογίσετε τη μεταβολή της κρατικής επιβάρυνσης στην ίδια κατώτατη τιμή $P_K=20$ χρηματικές μονάδες.

Μονάδες 6

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ**

ΘΕΜΑ Α

A1. α. Σ

β. Λ

γ. Σ

δ. Λ

ε. Λ

A2. β

A3. δ

ΟΜΑΔΑ Β

ΘΕΜΑ Β

Β1. α. Σχολικό βιβλίο σελίδα 34: Οι προτιμήσεις των καταναλωτών.

β. Σχολικό βιβλίο σελίδες 35-36: Οι τιμές των άλλων αγαθών.

ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Γνωρίζουμε ότι η βραχυχρόνια καμπύλη προσφοράς μιας επιχείρησης είναι στην ουσία το ανερχόμενο τμήμα της καμπύλης του οριακού κόστους, που βρίσκεται πάνω από την καμπύλη του μέσου μεταβλητού κόστους. Δηλαδή η επιχείρηση προσφέρει για $P = MC_{\text{ανερχόμενο}} \geq AVC_{\text{min}}$. Άρα ο πίνακας προσφοράς της επιχείρησης είναι:

	P	Q _s
A	5	180
B	15	200
Γ	30	210

$$\text{Γ2. } E_{S_A}^{A \rightarrow B} = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{P_A}{Q_A} = \frac{200 - 180}{15 - 5} \cdot \frac{5}{180} = \frac{1}{18}$$

$$E_{S_A} = \frac{1}{18} < 1 \quad \text{άρα η προσφορά είναι ανελαστική.}$$

$$E_{S_B}^{B \rightarrow \Gamma} = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{P_B}{Q_{S_B}} = \frac{210 - 200}{30 - 15} \cdot \frac{15}{200} = \frac{1}{20}$$

$$E_{S_B} = \frac{1}{20} < 1 \quad \text{άρα η προσφορά είναι ανελαστική.}$$

Γ3. Το ενοίκιο και τα ασφάλιστρα είναι δαπάνες που ανήκουν στο σταθερό κόστος της επιχείρησης.

Άρα $FC = 150 + 50 = 200$ χρηματικές μονάδες.

α. Για $Q = 200$, $TC_{200} = FC + VC_{200} = 200 + 1200 = 1400$ χρημ. μονάδες.

$$ATC_{200} = \frac{TC_{200}}{Q} = \frac{1400}{200} = 7$$

Οπότε: χρημ. μονάδες.

β. Για $Q = 200$, $FC = 200$ (Το FC είναι παντού το ίδιο σε όλα τα επίπεδα παραγωγής).

$$AFC_{200} = \frac{FC}{Q} = \frac{200}{200} = 1$$

Οπότε: χρημ. μονάδα.

Γ4.

Q	VC	MC
180	900	5
Q_x	1080	
200	1200	15
210	1500	30

$$VC_x = 1500 - 420 = 1080$$

$$MC_{200} = \frac{VC_{200} - VC_x}{200 - Q_x} \Rightarrow 15 = \frac{1200 - 1080}{200 - Q_x} \Rightarrow Q_x = 192 \text{ μονάδες.}$$

Άρα $\Delta Q = 192 - 210 = -18$ μονάδες.

Θα πρέπει να μειώσει το παραγόμενο προϊόν κατά 18 μονάδες.

ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Στο σημείο ισορροπίας ισχύει:

$$Q_D = Q_S \Rightarrow 400 - 10P_0 = 100 + 10P_0 \Rightarrow P_0 = 15$$

$$\text{Άρα } Q_0 = 400 - 10(15) = 250 \text{ μονάδες}$$

$$\Delta 2. \alpha. \text{ Για } P_K = 20, Q_{D_K} = 400 - 10(20) = 200 \text{ μονάδες}$$

$$Q_{S_K} = 100 + 10(20) = 300 \text{ μονάδες}$$

$$\text{Πλεόνασμα} = Q_{S_K} - Q_{D_K} = 300 - 200 = 100 \text{ μον.}$$

$$\beta. \text{ Συνολικά έσοδα αγροτών} = P_K \cdot Q_{S_K} = 20 \cdot 300 = 6000 \text{ χρημ. μονάδες}$$

ή συνολικά έσοδα αγροτών = Έσοδα από καταναλωτές + Έσοδα από κράτος = $(P_K \cdot Q_{D_K}) + (P_K \cdot \text{πλεόνασμα}) = (20 \cdot 200) + (20 \cdot 100) = 6.000 \text{ χρημ. μονάδες}$

$$\gamma. \text{ Επιβάρυνση κρατικού προϋπολογισμού} = P_K \cdot \text{Πλεόνασμα} = 20 \cdot 100 = 2.000 \text{ χρημ. μονάδες}$$

Δ3. Στην $P_0 = 15$ τα συνολικά έσοδα των αγροτών ήταν:

$$\text{Σ.Ε πριν την } P_K = P_0 \cdot Q_0 = 15 \cdot 250 = 3.750 \text{ χρημ. μονάδες.}$$

Σ.Ε μετά την $P_K = 6.000$ χρημ. μονάδες.

ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2015

Άρα χρηματικό όφελος αγροτών μετά την επιβολή της

$P_K = 6000 - 3750 = 2.250$ χρημ. μονάδες

Δ4. Για $P_K = 20$ $Q_{s_K} = 60 + 10(20) = 260$ μονάδες

Άρα Πλεόνασμα = $Q_{s_K} - Q_{d_K} = 260 - 200 = 60$ μονάδες.

Άρα νέα κρατική επιβάρυνση = $P_K \cdot \text{πλεόνασμα} = 20 \cdot 60 = 1200$ χρημ. μονάδες

Μεταβολή κρατικής επιβάρυνσης = $1200 - 2000 = -800$ χρημ. μονάδες.

Παρατηρούμε ότι η κρατική επιβάρυνση μειώνεται κατά 800 χρημ. μονάδες.

ΤΙΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΜΕΛΗΘΗΚΕ Η ΟΜΑΔΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΩΝ ΤΩΝ
ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΩΝ

«ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ» ΚΑΙ «ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ» ΦΛΩΡΟΠΟΥΛΟΥ

www.floropoulos.gr

ΛΙΑΒΑΡΗΣ Α. – ΦΛΩΡΟΠΟΥΛΟΥ Ε.